

## ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

**3.α.** Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Είχε τρεις υπουργούς που τους λέγανε Κουροπαλάτη, τον Κοντόσταβλο, και τον Αρχιτρίκλινο. Κι ήτανε σαν υπουργός των Εξωτερικών ο πρώτος, σαν υπουργός των Στρατιωτικών ο δεύτερος και σαν υπουργός των Οικονομικών ο τρίτος»
- «Έστελνε ο Καρλομάγνος δύο αντιπροσώπους του, έναν κόμη και έναν επίσκοπο και παίρνανε τους φόρους.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 1, 8. Το Φραγκικό Κράτος υπό τις δυναστείες των Μεροβιγγείων και των Καρολιδών, β. Οι Καρολίδες και η ακμή της φραγκικής δύναμης] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «[...] Οι κόμητες ασκούσαν... των διαταγμάτων που εξέδιδε.»

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να καταδεικνύει την οργάνωση του φραγκικού κράτους σε κομητείες.

Θετικά μπορεί να εκτιμηθεί ενδεχόμενη κριτική συσχέτιση εκ μέρους των μαθητών/-τριών των εξουσιών που κατανέμονται μεταξύ των επιμέρους αξιωματούχων οι οποίοι εμπλέκονται στη διοίκηση του κράτους του Καρλομάγνου: καταμερισμός αρμοδιοτήτων σε υψηλούς αξιωματούχους που συγκεντρώνουν στα χέρια τους μεγάλο μέρος εξουσιών (πολιτική, στρατιωτική, οικονομική διαχείριση)- αναφορά στους βασιλικούς απεσταλμένους (κόμητες και επίσκοποι) και στις αυξημένες εξουσίες που αποκτούν ως άτομα της απόλυτης εμπιστοσύνης του βασιλιά (αντιπρόσωποι και άμεσοι συνεργάτες του Καρλομάγνου).

**3.β.** Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Έστελνε ο Καρλομάγνος... και έναν επίσκοπο και παίρνανε τους φόρους»
- «Είχε κι έναν κληρικό που κανόνιζε τα θρησκευτικά.»
- «[...] Η παιδεία αυτή είχε βάση τα θρησκευτικά.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 1, 8. Το Φραγκικό Κράτος υπό τις δυναστείες των Μεροβιγγείων και των Καρολιδών, β. Οι Καρολίδες και η ακμή της φραγκικής δύναμης] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «Οι κόμητες ασκούσαν, με τη βοήθεια των επισκόπων... και φοροεισπράκτορες.»
- «Προχώρησε σε εκκλησιαστική μεταρρύθμιση... συνοχής και ενότητας.»

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να αναδείξουν τον ισχυροποιημένο ρόλο της Εκκλησίας, όπως αυτός προκύπτει ως συνέπεια των μεταρρυθμίσεων του Καρλομάγνου. Εν προκειμένω οι μαθητές/-τριες αναμένεται να επιβεβαιώσουν τις ιστορικές πληροφορίες αναφορικά με τον ισχυροποιημένο ρόλο της Εκκλησίας στο κράτος του Καρλομάγνου (συμμετοχή επισκόπων στο διοικητικό έργο των κομήτων, καθώς και ως προς το ότι κατόπιν της εκκλησιαστικής μεταρρύθμισης, στην οποία προέβη ο Καρλομάγνος, «η Εκκλησία αποτέλεσε παράγοντα συνοχής και ενότητας») αξιοποιώντας τις κατάλληλες αναφορές από το κείμενο που τους δίνεται: α) συμμετοχή της Εκκλησίας στη διοίκηση του κράτους μέσω της ενίσχυση της εξουσίας που αποδίδεται σε κληρικούς αξιωματούχους, οι οποίοι καθίσταται άμεσοι συνεργάτες του Καρλομάγνου («κι αυτοί ήταν όλοι του οι συνεργάτες»)> συμμετοχή επισκόπου, ως αντιπροσώπου του Καρλομάγνου, στην είσπραξη φόρων/ ανάθεση σε κληρικό αξιωματούχο της αρμοδιότητας για τη ρύθμιση των θρησκευτικών θεμάτων και β) συνεκτικός/ ενοποιητικός ρόλος της Εκκλησίας μέσω της εκπαίδευσης> ενεργός ανάμειξη της Εκκλησίας στην εκπαίδευση, δεδομένου ότι η «παιδεία είχε βάση τα θρησκευτικά».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αποτυπώνει την ενίσχυση του ρόλου της Εκκλησίας και την ανάδειξή της σε συνεκτικό-ενοποιητικό παράγοντα του κράτους του Καρλομάγνου.